

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, jutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrt leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vrn.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure jutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne opiramo.

Oglašni in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorice.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

(Večerno izdanje.)

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Trgovska in obrtna zbornica.

Piše A. G—k.

II.

Prve dni 1. 1899. sta prišla k meni grof Alfred Coronini in dr. Anton Gregorčič z novico, da bo treba na Dunaju vplivati zaradi novega volilnega reda. »Potrebujemo podatkov o številnem razmerju med slovenskimi in laškimi plačevalci pridobnine; to nama morete preskrbeti edino vi.« — Drage volje sem prevzel nelahko nalogo, katero sem izvršil v treh tednih. Za jeden sam okraj sem moral vzeti le število, katero sem dobil po primerjalnem računu zadnjih 10 let. Konečni uspeh je bil ta: Slovenci imamo 2700-2800, Lahi pa okroglo 2500 trgovcev in obrtnikov. Volilni cenzus se mora od 6 K še znižati, kakor nameravajo i v drugih deželah. — Trgovinski minister baron Dipauli, zatrjevalo se mi je, je jako naklonjen razširjenju volilne pravice.

Meseca aprila 1899. je počil naš razkol. Grof Coronini je kmalu izginil, dr. Gregorčič pa ni imel nobene druge skrbi nego ustvariti »Soči« in moji tiskarni tako konkurenco, ki me uniči in naredi neškodljivega njega veličju. Ta skrb mu je pobrala ves čas, dasi ga ima 25 ur na dan, zato nič čuda, da ni ganil niti z mezinec več za pravičnejši volilni red v trgovsko in obrtno zbornico. Morda je tudi vplivala znana zveza, da se je postavil zopet na ono staro stališče, v katerem je sladko spal 1. 1884., češ: »v tej zbornici nimamo Slovenci ničesa iskati!«

In res je bil izdan z navedenim razglasom tak volilni red, ki hoče Slovence še za dolgo izključiti od slehernega zastopstva v tej zbornici! Oglejmo si ga!

Trgovinski odsek voli 8 udov (kolkov prej); obsega trgovce (izvzemši krošnjarje), prodajalce tobača, smotk, kolkov, pisemskih znamk in smodnika; dalje trgovski pomožni obrt (odpravni in komisijonarje, opravniške), mešetarje, skladovalnice, tehtalne in mérske

zavode, bančne in kreditne zavode, varovalnice, hranilnice, prevozna in prometna podjetja (vštevši c. kr. državne železnice).

Odslej bo volil ta odsek v dveh kategorijah ali razredih, ki se na kratko zaznamujeta: I. a, I. b, vsak po 4 ude. V I. kategoriji volijo tisti s 100 in več K, v II. pa oni, ki plačujejo najmanj 8 do 100 K pridobnine.

Obrtni odsek voli 16 udov (dva več); obsega produktivne obrte, gostilničarske in krčmarske obrte, lekarne, rudarska podjetja in sploh vse obrte, ki ne spadajo trgovinskemu odseku. — Voli pa, kakor doslej, v treh kategorijah, zaznamovanih na kratko: II. a, II. b, II. c. — Volilno pravico daje: v I. najmanj 200, v II. najmanj 60, v III. najmanj 8 K pridobnine. — V I. b in II. c pa daje volilno pravico pridobnina tudi pod 8 K, ako je kdo z odmerjenim mu manjšim zneskom že v II. razredu za občinske volitve, da more torej voliti tudi v deželni zbor. — II. a voli 6, II. b 4 in II. c 6 udov.

O aktivni in pasivni volilni pravici veljajo v obče splošno navedne določbe. Aktivno pravico imajo polnoletniki, za pasivno pa je potrebna starost 30 let. Ženske in mladoletniki morejo le voliti po... poslovojih. (!) — Novo in zanimivo je to, da imajo pasivno volilno pravico (t. j. morejo biti izvoljeni) le tisti trgovci ali obrtniki, ki imajo aktivno volilno pravico v isti kategoriji. Obrtnik prve kategorije ne more biti izvoljen v drugi ali tretji in narobe, kar je pač jako nazadnjaško načelo!

Volilni imeniki so že razporejeni do 19. t. m. Ni dovoljeno nikomur, da bi pokukal v drugo kategorijo, marveč le v ono, v kateri je sam. Čujemo celo, da se delajo ovire, da bi volilce mogel pogledati za koga drugega! Neverjetna strogost, ki dela iluzorično vse reklamacijsko postopanje! Tisti beati possidentes imajo na razpolago vse, kar hočejo, — mi drugi pa toliko kot nič; oni lahko vodijo volitve in mešajo, kakor se jim zljubi, mi pa bi ne imeli pravice,

predno koga kandidujemo, pogledati niti toliko, ali ima volilno pravico v isti kategoriji!

Deželna vlada imenuje volilno komisijo in komisarja. Komisija ima naslov: »C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Gorici.« — Ta komisija pa je sestavljena tako: 1 ud občinskega zastopa v Gorici, 4 člani zbornice (po 2 iz trg. in 2 iz obrt. odseka) in 1 zapisnikar. Vladni komisar, ki ga imenuje trgovinsko ministerstvo, predseduje komisiji; letos je c. kr. namest. svetovalec grof Attems.

Volj pa se: a) z ustnim glasovanjem, b) osebno z napisano glasovnico, c) z glasovnico in dodano legitimacijo, oddano pri obrtnem oblastvu I. stopnje (glavarstvo). Ako je glasovnica zaprta, mora biti napisano zunaj volilčovo ime. — Vse pošiljatve po pošti v zadevi teh volitev so proste poštnine, ako je na zavrtku pristavek: »V volilnih stvareh trgovinske in obrtne zbornice v Gorici.«

To so glavne določbe, katere treba vedeti. Nekaj drugih bo sledilo v podukih tekem volilne dobe.

Na Kranjskem je v trgovinskem odseku najvišja pridobnina 350, v obrtnem 450 K, najnižja pa 5 K. In vendar je na Kranjskem nad 10.000 volilcev! Vkljub tako omernemu številu so na Kranjskem razširili volilno pravico doli do — 5 K, dočim so se mogočni gospodje v Gorici z bali večjega števila volilcev ter volilni cenzus še zvišali za 2 K za vse enako.

(Konec pride.)

DOPISI.

Iz Srbije. — (24./II. 1902.) — 9./III. 1902. — Gospodin uredniče! Ja sam Vam obećao, da ću Vas izvesti i o našim prilikama, amo na istoku. I vreme je, da se bar za sada okanemo teškog i sumornog razmišljanja o posledicama fanatičkog klerikalizma; datće Bog, pa će i ta bratski narod, kome mi od ovdje šljemo tople želje, i sam uvideti, ko mu je prijatelj, a ko neprijatelj. Dočće na kraju krajeva do uverenja, da mu je

dobrih in zdravih želodcev. In Janko je odpotoval v cesarsko prestolico učiti se filozofije, — navezan sam nase. S pridnostjo in vstrajnostjo se mu je posrečilo, dobiti službo domačega učitelja pri nekem češkem plemiču. Med letom je bival na Dunaju, o počitnicah pa na Češkem. Tako sta mu mirno potekli prvi dve leti visokošolskega življenja. Koncem drugega leta pa je prišel domov, hoteč posvetiti svoje proste dneve svojcem, ki so že hrepeneli, videti svojega Janka...

Tedaj pa se je pričelo za mladega filozofa novo življenje, ona doba, ki prinaša človeku toliko veselih, pa tudi ne manj žalostnih trenutkov, ona doba, v kateri se čuti človek najmočnejšega, v resnici pa je najšibkejši, podoben trsu, katerega upogne vsaka sapica, — doba sladkostij in bridkostij prve ljubezni.

Na zabavnem večeru v Čitalnici se je seznanil s Slavko, hčerjo petičnega in ponosnega trgovca. Ko je bil napravil maturo, je bila še otrok, med njegovim bivanjem na Dunaju pa se je razvila v pravo krasotico, ki je raznemala srca celo starejšim gospodom. Njen pravilen, nežen obrazek je očaral vsakogar, njene nedolžne oči bi bile ukrotile leva, taka omamna moč je sijala iz njih. Tudi Janko se ni mogel ubraniti njeni nadvladi, v kratkem času ji je bil udan z dušo in telesom, vse njegove misli so bile pri njej, vse njegove stopinje so ga

bratski srbski narod, ma da je po veri različen, više naklonjen in veći prijatelj, no što mu je njegov rođen brat, kao zabludeni sin fanatične verske propagande.

Daklem „Slovenac“ več doznade i tu fatalnost, da je na našega kralja pucano. Doista čudnovato, odkud ova „raca“? E baš se ne da živiti u ovoj siroti Srbiji. Sav svet se okomio na ovo parče zemlje, koje je krvlju svojih junačkih sinova zaliveno. Stranini, naročito švabsko čifutskim novinama, osoben je apetit, da svojim gnutim i pokvarenim bruhanjem na Srbiju omalovažavaju ovu mladu sestricu velike slovanske porodice. Ordinarnost ovih lažnjivih izmišljotina prelazi već svaku meru. Ali neka se ne zaboravi, da je kovnica ovih sistematskih spleta vrlo dobro poznata, i ako ima Boga, dočće vreme obračunavanja. Po svemu, što strana žurnalistika iznosi, rekao bi čovek, da je bez vlasce, da se nezna ni ko pije, ni ko plaća; ali hvala milostivom Bogu, mi ovdje o svemu tome ništa ne znamo. Ravrat — metez — koji se Srbiji pripisuju, samo su skromne želje (pia desideria) čifutsko-švabske stampe.

Da, a propos — štali će sada da pišu korifeji čifutarje o onom desivšem se sulu-dastom dogodjaju, koji se desio pre četiri dana u Sabcu?; sigurno će onu sumanutu budalu Alavantića proglasiti za nekoga zastitnika narodnih i ugnjetavanih prava!; da neće da ga smatraju za narodnog deliju i mučenika, da ga uvrste u jednu kategoriju z neumrlim Veljkom, Singljelićem i Rajičem!; o jadrnici! žalostna vam majka! U današnje pokvareno doba sve je moguće, ali se prava istina ne da zabašuriti.

Neka se zna: da je Radomir Mulinković-Alavantić jedna protuva svetska; bio je pred atentatom na kralja Milana u državnoj službi, kao carinski činovnik. Kao njegov pokojni otac — bivši advokat u Sabcu, bio je i on strastan antidinastičar. Za atentat ivandanski bio je osuđen na 20 godina robije, pa je prilikom kraljeve ženidbe pomilovan. Od to doba skitao se je od nemiloga do nedragoga. U poslednje vreme živio je u sremski Mitrovici kao pisar advokatski. — Pa šta je učinio ovaj zabludeli sin! Evo šta: 20. ov. meseca obukao je uniformu

vedle v njeno bližino. Slavka je opazila, da Janko le radi nje zahaja v družbo, in ni ga podila od sebe, celo prednost mu je dajala pred drugimi. Oh, kje so oni srečni, zlati časi, ko je ves blažen sedel poleg svoje izvoljenke in kramljal z njo o ljubem božjem svetu! Kako neprisiljeno sta se smejala medsebojnim dovptom! Dasi je bil Janko prepričan za trdno, da ga Slavka ljubi, se je vendar bal govoriti ji o ljubezni, v strahu, da bi potem minilo ono prijateljsko in odkrito občevanje med njima, ni si upal, odgniti skrivnostnega zagrinjala, za katerim je slutil prepad... Slednjič pa je bil prisiljen, storiti odločilen korak; kajti dnevi počitnic so minevali kakor zgineva spomladni sneg. Na odhodnici, katero je napravila Čitalnica poslavljajoči se mladini, se je bil namenil, izvršiti svoj načrt. Ves dan je izbiral in iskal primernih izrazov, s katerimi bi odkril Slavki svojo ljubezen. Prihajale so mu v spomin besede, katere so junaki iz stoterih romanov rabili v podobnih slučajih, toda nobena mu ni bila povšeči, z nobeno ni bil zadovoljen...

Takoj pri prvi četvorki je poskusil svojo srečo. Poklonil se je Slavki, ki mu je pritrdila smehljajoča. Bila je krasna kakor Vesna; neka blažena sreča, spojena s pritajeno žalostjo, ji je sijala iz nedolžnih oči, ko jo je odvedel med pare, ki so že šetali po plezni dvorani. (Dalje pride.)

BOLNIK.

(Milici.)

Suplent Janko Gruden že dva meseca ni mogel iz sobe. Dasi so mu zdravniki že večkrat izjavili, da je neozdravljivo bolan, in akoravno je kot izobražen človek dobro vedel, da je jetika nekaj prvi stadij smrti, je vendar še upal in se tolažil, da bo zopet okreval in pričel novo, vse drugačno življenje. Kdo bi mu štel v zlo, da so se mu porajale v mladem srcu še vsakojake nade in želje, da je hotel še živeti, saj je bil star jedva 26 let...

Bilo je spomladi. Vsa narava je ustajala in klicala k življenju. Janko je nervozno ležal na belo pogrnjeni postelji. Pogled mu je bil utrujen, a vendar nemiren, nestalen. Zadnji žarki zahajajočega sonca so radovedno silili skozi pol odprto okno v njegovo izbo, kakor bi se hoteli prepričati, jeli še diha ta živi mrtevček, ter mu zlatili upalo lice. Koža mu je bila prozorna kakor pajčolan, da so se videle kosti, kakor bi bil spustil nanj Röntgenove žarke...

Ravno je bil odšel zdravnik. Povedal je Janku še enkrat in odločno, da nima prav nikakega upanja več, da so štete urice njegovega popotovanja po materji zemlji, naj torej uredi vse potrebno...

Osuplo je poslušal boinik odkritosrčen odgovor. Do sedaj mu nikakor

srbskoga generala, koja je u zemunu izragjena, pa je noću u čamcu prešao iz Mitrovice preko Save u Šabac. Sa njima behu još 4 budale iz Mitrovice, i predstavi se pograničnim stražarom kao srbski general, kome oni poveravaše, upitao se sa njima u Šabac, sigurno da podigne bunu, revoluciju, u Šabacu. U Šabac je stigao u 6 sahata izjutra, i prikupivši još neke opštinske pandure, uputio se u zdanje okr. načelstva. O tome izvesten žandarmerijski komandir, kapetan Paso Nikolić, pohita u načelstvo in zateksi tam „vajnog generala“, upita ga „ko ste Vi?“ Nu Alavantić videći se u opasnosti, izvadi revolver i opali na Nikolića ali srećom ga lako rani, našta mu Nikolić zaspe nekoliko metka u rebra, usljed čega se Alavantić zgrudi na zemlju. Time je njegov pohod izdajnički završen, i sve ostalo pohvatano. Nikolić je postao major, a tako je i Alavantić za svoje vrlo glupo a pri tom drsko delo nagrađen. Sada se vodi stroga istraga, delo je karaktera antidinastičnog, a žice i konci ove zavere isprepletjeni su tajnostima preko Save i Dunava. Neka se ne gubi iz vida, da je Srbija dandanas spremna, da dočeka svaki infamni pokušaj, koji bi stajao na suprot njenom političnom pravcu kretanja. Srbija se kreće postajano svojoj meti, koja je od najvećeg značaja po jugoslovenske narode; ona u tome izvršuje jednu svetu misiju, od koje neće hteti, pa ni smeći da odustane. Sva pak intriganska preduzeća i svabske ujdurme protiv ovog privodnog pravca kretanja kao svi atentati i prevrati — i jezuitske mahinacije uzaludne su. Naša je stvar pravedna, z nama je Bog!

Želim Vam sjajnu pobjedu u dopunskim izborima. Jugosloven.

Šmarje pri Ajdovščini. — Na pepelnico sredo smo nastopili tudi Šmarenci 40-danski post, ko mora vsak kristjan malo premisljevati Kristusovo trpljenje, kakor so nas nekdanj duhovni učili. Pogledati v dno duše, kaj se je vsega napačno storilo, da se opravi dobra spoved, da na Veliko noč s čisto vestjo prigriznemo sladke ptice in okusno gnjat. Tudi Ti, dragi Francelj, nas nagovarjaš k pokori in svariš pred grehom?...

Vše na 9. februvarja, ko je nam bral pastirski list, je postal silno glasen, ko je prišlo do liberalstva (o katerem mi ubogi kmetje niti ne vemo, kaj pomeni, nam ni znano ali to postna jed ali mastna) upil je, kakor bi bili res sami framasoni, kakor nas on nazivlje. Vidite, gospod nunc, ko bi bili mi res taki, kakor nas psujete, bi Vas že davno ne bilo v Šmarjah, iz cerkve bi Vas zapodili z Vašim psom vred, kateri hodi o vsaki priliki z Vami v cerkev, kar mislim, da ni spodobno. Pazite, da se ne naučimo od Vas, ker nam vsako nedeljo trobite, iz česar se vidi, da ste ob sobotah v družbi Vam prav priičnega prijatelja, ki je Vam po vsem podoben in si lahko v čast štejete, da se tikata.

Minola nedelja je že četrti, da tako razgrajate, da se pametnim ljudem gnjusi. To nedeljo ste se spravili na našega vse časti vrednega g. predsednika br. in pevske družva, tako ste ga napadali, da se je ljudstvo zgražalo in se Vam zaničljivo posmevalo, nekateri so tudi ven šli, več se jih je tudi izreklo, da so raje brez maše nego bi poslušali take pridige. Kdki ima na vesti, da je o gospodovih dnevih toliko ljudi brez sv. maše? Edino Vi... Ponovili ste 24 krat, da kdor kupuje, bere in razdaja liberalne liste, se pregreši nad seboj, nad sveto vero in nad bližnjim. Štirindvajsetkrat to izreči, je že polovica pridige; kako dolgo se je moral učiti, predno si je vse tako dobro zapomnil!

Saj ste bili menda tudi v začetku med osnivalci bral. družva, zakaj ste potem vse skup pustili? Ko bi ne bili odstopili, bi bili tudi Vi v odboru in glejte, mogoče tudi predsednik ter bi lahko po Svoji volji društvo vodili! Tako je postalo društvo napredno, ne pa liberalno. Časopise prebiramo oboje. Klerikalne pa vsaki s studom vrže z roke, ker preostudno lažejo, „Soča“ in „Narod“ sta nam pa najboljši priljubljena, ker povesta resnico nevstrašeno in odkritosrečno, Vam pa to ne ugaja, ker resnica oči kolje!

Tretjo postno nedeljo ste nam omenjal o civilni poroki, kar smo prav pazljivo poslušali, ker so pa naše kmetke buče trde in zmešane od tolikih novosti, katere nam pravite, nismo vse dobro razumeli, zato Vas uljudno prosimo, da nam to še enkrat blagohotno ponovite, ker nas to jako zanima. Res ubogi kmetič mora toliko plačati, predno

more ženo v svojo hišo peljati, da bi bil s tem skoro ob premoženje. Mora si zato popred denar preskrbeti, ker ga nunc pred prasa po plačilu. Nekega kmeta bi bil kmalo iz farovža vrget, ker ni prinesel naprej plačati osmino po umrlem stricu. Če za drugo ne, je glede plačila jako natančen, zato ga moramo pohvaliti. Ako bi bila civilna poroka bolj v ceno, se bomo pa te posluževali; za prihranjeni denar si pa lahko revež omisli dobro kosilo. Trdite, da je Vaša dolžnost tako čez liberalce sekati. Vprašal bi Vas, ali Vam je škof (pa ne Šmarški) posebej to pripočel, ali je tukaj druga vera, drugi Bog? Saj sem bil večkrat v napredni občini pri maši, pa nisem nikoli slišal tako nesramnega izzivanja. Ali je n. pr. v Rihembergu druga vera? Nismo več v srednjem veku. Vaše tuljenje nima odmeva.

Še nekaj g. nunc, segnite na levo stran in pogledajte na preteklo leto, koliko žrtv se je pod Vami zgodilo, katerih ne bom tu navajal, ker niso občini v čast, najmanj pa Vam kot dušnemu pastirju. Ali se je godilo kaj enakega pod Vašimi predniki, kateri so nas učili krščanske resnice in svarili pred grehom, netistostjo, pijančevanjem, tatvino. Pa Vi, ali ste kedaj govorili o drugem kot o liberalizmu, drugo vse ni greh. Kdor pa čita „Soča“ in „Slovenski Narod“, ta ne dobi odveze pri spovedi. Drugo vse lahko stori. Izzivanje, hujskanje, to je sedaj naša vera, to je naš nauk, to je naš Bog. Kako je pa s krščanskim naukom v šoli? Otroci pravijo, da od četrtkih Vas ni več v šolo. Saj je menda zapovedan veronauk v šoli! Ako že pri otrocih zanemarjate poduk, je pa že odveč. To to, ne liberalizem, s katerim si toliko ubijate glavo! Za danes naj bo, ako pa ne odnehate razgrajati, bo „Soča“ še kaj o Vaši visokosti omenila, saj jih vemo še dosti, dosti. Kdor je nedolžen, naj prvi vrže kamen in za sedaj amen!

Kanal, 13. marca. — V št. 20. „Gorice“ napada dopisnik iz Kanala županstvo, da nalašč zavlaučuje nove občinske volitve, ter da o njih še misli ne, kajti gospodom, t. j. meni, morebiti da ugaja držati se na krmilu. Namen dopisniku je vedno isti: ker ne more stvarno napadati, pa daje tje v en dan slepe brce, da le obrekuje, dobro vedoč, da se od vednega obrekovanja nekaj vendarle prime. Ako bi gospod dopisnik imel res tako velikansko ljubezen do ljudstva, kakor hoče dokazati s svojimi dopisi, zakaj se ne loti javno pisati o zadevah, ki so v resnici koristne občini in ki kriče po vreditvi. Zakaj ne pišete n. pr. o robotah? Javna, ojstra pa pošena kritika občinskih zadev je potrebna, da se pravično uredi, naj si bode pa župan ta ali oni; toda s takimi obrekovalnimi dopisi kaže dopisnik le, da stvari same ne pozná in da stoji gledé krščanske ljubezni na ne preveč visoki stopnji.

Da bodo pa častiti čitatelji zvedeli, v koliko sem se pobrinil gledé novih obč. volitev, slede naj takaj prepisi uradnih spisov:

Štev. 96.

C. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici.

15. t. m. potekla je triletna doba sedanjega kanalskega starasinstva. Da se priredi novo volitev, pripravljala si podpisano nov davčni izkaz vseh volilcev. Zaradi tega si usoja podpisani prositi, slavno Isti naj blagovoli — da se tako zapretilo a priori morebitni rekuri — dati točno odločitev glede naslednjega:

Izkaz davkov sestavljen bode na podlagi istih predpisanih za tekoče leto 1902. Za občino Gorenjavas pa niso pri c. kr. davkarji predpisi končani še, in izvršeni bodo še-le sredi meseca februvarja. Ker pridejo v ta predpis tudi novi davki razdeljenih občinskih zemljišč, se bodo volilni imeniki zdatno razločevali od onih, ki bi jih sestavilo županstvo na podlagi davkov za l. 1901.

Se večjo razliko v volilnih razredih bode pa povzročili osebni in dohodninski davki, ako se imajo pristeti ostalim davkom v volilne namene, kajti vsled teh se bode 1. volilni razred številčno zelo skrečil, a III. pa neprimerno pomnožil.

Ker bi nastale gotovo pritožbe, ako bi se vzeli za sestavo imenikov za vse občine davki iz l. 1902., a za občino Gorenjavas pa iz l. 1901., naj blagovoli slavno Isto določiti, ali naj se s sestavo imenikov počaka do konca februvarja ali ne, in ali je vsteti tudi osebni in dohodninski davek.

Ob enem prosim podpisani, naj slavno Isto sem pošlje okrožnico v tej zadevi z dne

6/12. 1876. štev. 10807, ker se tukaj ne nahaja med spisi.

Županstvo v Kanalu, 22/1. 1902.

Na to je dobilo županstvo od slavnega c. kr. okr. glavarstva že dne 24/1. pod štev. 1418 sledeti odgovor:

Reševaje tamošnje vprašanje z dne 22. januarja 1902. štev. 96 se opozarja, da se imajo sestaviti volilni imeniki na podlagi sedanjega davčnega stanja, zato naj se počaka s sestavo, dokler ne bodo davki predpisani tudi za davčno občino Gorenjavas; osebni in prihodninski davek sta direktna ter prideta v smislu § 1. obč. v. r. pri sestavi imenikov v postev. Zazeljeni prepis tuk. okrožnice dto 6/12. 1876. štev. 10807 se pošlje v prigibu.

Kaj dokazuje to, gosp. dopisnik?

M. Zega, župan.

Domače in razne novice.

Klerikalizem na Tolminskem. — Dne 20. t. m. bo se izvoljen klerikalni kandidat. Dasi z lepo večino, vendar je povsem utemeljena nada, da zadnjič. — Narodno-napredna stranka je upala že zdaj na zmago v Cerknem. Ako bi se bilo to zgodilo, bi se bilo gotovo našlo poleg teh 12 glasov še toliko drugih, da bi zadoščalo.

Toda v Cerknem smo padli od 101 volilca za same — tri volilce, kajti naši so jih imeli res 96. Kako nesramno so klerikalci dosegli to zmago, je „Soča“ že povedala. Toda tista podla sredstva do prve prihodnje volitve razorožimo na prav radikalen način! Na to naj klerikalci le računajo! — Ob državnozborski volitvi se naprednjaki niti niso udeležili volitve; ob deželnozborski so spravili 76 volilcev, klerikalci pa 107; zdaj pa naši 96, a klerikalci le 101, torej naprednjaki čedalje više, „kavci“ pa vedno niže.

Cerkijani! S tamošnjo posojilnico Vas „kavci“ terorizujejo, a temu naredimo konec! Objavljena bilanca za l. 1901. je skrpucana na način, da se bodo morala baviti z njo i oblastva. V „Soči“ jo po vrednosti raztrgamo, le vseh potrebnih podatkov še nimamo. — Uverjeni smo, da s tem odpremo oči ogromni večini ljudstva, a kar je glavno: streli treba kleste, katere „kavci“ vihtijo iz te posojilnice, Potem bo mir!

Trije kandidati, pa nobene kandidature. — O dr. Tonkliju se govori z vedno večjo gotovostjo, da se je odpovedal kandidaturi na mesto Čaheja. Kakor smo že rekli, je to skoro gotovo, ker drugače bi ga bili že kandidovali. No, vmes je tudi dr. Gregorič, ki se brani dr. Tonklija ter bi rajši imel poleg seba sodnega tajnika Fona v Gorici, kateri je tisti c. kr. uradnik, na katerega smo parkrat namignili. Neki goriški duhovnik je pred časom tudi že za trdno govoril, da ga je klerikalna stranka že postavila za kandidata. Od druge strani pa vemo, da se sodni tajnik Fon brani kandidature ter da jo je že odločno odklonil. Želeli bi, da se ta vest tudi potrdi, ker, odkrito rečeno, slabo bi pristojalo c. kr. sodnijskemu uradniku mešati se med korumpirano klerikalno bando, katero obdaja sleparstvo in izdajalstvo naroda!

Torej Tonkli in Fon! Radi teh dveh gospodov so imeli ne-„Slogaši“ seje, in ker se — kakor se čuje v javnosti — oba branita jako dvomljivo časti klerikalnega kandidata, — klerikalna stranka še vedno ni imenovala svojega kandidata za gore. Dozdeva se nam, da je tudi že obupala, da bi se dal pregovoriti jeden ali drugi — zato je naznanil „Prim. List“ v četrtek se tretje ime, katero naj bi menda klerikalni stranki pomagalo iz zagate. To ime je ime sodnega svetnika M. Rutarja v Gorici, kateri je že bil kandidat v IV. kuriji za državni zbor, pa je propadel. In Rutar naj bi jih menda rešil ter se dal voliti za klerikalnega poslanca! — Čudno, da se naši mogočni klerikalci tako radi zatekajo k sodnim uradnikom?

Oba, svetnik Rutar in tajnik Fon, sta v naši politiki popolnoma „homines novi“, o katerih, bodisi da bi kandidoval jeden ali drugi, se da reči samo to, da bi moral isti, ki bi bil izvoljen, slepo slediti ukazom dr. Gregoriča v politiki, katera stoji pod komando dr. Pajerja, ter bi tako pomagal tlačiti naš ubogi slovenski narod. Ali se strinja politisko hlapčevanje in tlačenje naroda z vzvišenim sodnijskim poklicom? Ali bi bilo častno ali nečastno tako stališče sodn. uradnika? Odgovora menda ni treba. Toda o

tem se bo dalo prav korenito in zanimivo govoriti, ako bi se dal ujeti na klerikalne limanice kdo izmed omenjenih dveh sodn. uradnikov!... Ali sedaj upamo še, da sta m o z a, ugledna in spoštovana, ki se ne bosta dala vlačiti v politiko od klerikalne stranke, katera nabira sedaj volilne može po gorah s sleparstvom, podkupovanjem in z grdo zlorabo vere in cerkve. To bi bila čast za c. kr. višjega sodn. uradnika, sprejeti mandat iz rok fanatizovanih in nalaganih volilnih mož, ki mislijo, da gre za sveto vero. Ali čuti kdo izmed njih potrebo, bojevali se dandanašnji za vero v naši deželi med našim še preveč vernim ljudstvom, kar se zrcali tudi po okr. sodnji, na primer pri zapušinskih razpravah itd.!

Dan odločitve se bliža, potem pa homo govorili po potrebi jasno, odkrito in, umevno, nevstrašeno, kakor je naša navada!

S Cerkijanskega smo dobili dopisic, ki pripoveduje prav zanimivo, kako je pozabil pred časom neki nunc „črno zajfo“ v neki gostilni, kako je bil vesel, kako je plaval fantom vino, da so plesali, in tudi kako je sam plesal po kuhinji ter govoril, da ni nič greh, ako se kakšna ženska z duhovnikom kaj peča itd. Lepo berilo, katero smo varno spravili v arhivu, ker čez sedem let utegne priti prav. Lepo kopico takega gradiva se je že nabralo. Kar veselje jo je pogledati!

Iz cerkljanske okolice smo dobili dopis o volitvah volilnih mož. Med drugim opisuje, kako so mosko korakali semtertje po šolski sobi trije politikujoči nunci: dr. kan Murovec, župnik Božič z Ravni in otaleški župnik Vester z dvema ključarjema. Klerikalci so agitirali na vso moč... Ko je bila volitev končana in so videli gg. nunci, da je njih zmaga, se je pa hitro po volitvi g. nunc iz Oreška odpeljal proti domu. Vriskal je in kričal v kočiji na ves glas in dvigal je klobuk v zrak: Zmaga je naša... Klerikalcem in po klerikalnih gostilnah ni nobena reč greh; se o prepovedanih časih plesati, ni greh, samo naprednjakom je vse greh. Star pregovor in tudi resnica je, da kadar je suho leto, so hlapci veseli in živina bode lačna. — Dokler bodo po volitvah g. nunci vriskali, bodo pa kmetje lačni. — Tako pravi poročilo na koncu. Jako pametno in resnično. Dostaviti nimamo nič.

Borjanski nunc Sedej je skrpucal doma neki popravek, kateri je poslal potem v Ljubljano „Obrambenemu društvu“. Kronjuristi na katoliški podlagi v Ljubljani so pregledali popravek ter ga nam poslali. Glasi se tako-le:

Uredništvu Soče v Gorici.

Skliučoč se na § 19 tisk. zakona zahtevam z ozirom na dnevno vest v domačih in raznih novicah objavljeno pod zaglavjem „S Cerkijanskega“ v 25. št. z dne 27./2. t. l. Vasega lista, da sprejmete v prihodnji številki na istem mestu in z isti črkami nastopni stvarni popravek:

Ni res, da sem „ovadil nekega v Kotu prav priljubljenega, vrlega in drugega vestnega orožnika“; res je, da sem 12./1. t. l. pod štev. 4 poslal c. kr. glavarstvu uradni dopis o ponočnem popivanju kakor v županstvu sploh posebe pa v borjanski krčmi h. št. 75., kjer je bil 6. jan. t. l. brez županovega dovoljenja celo noč ples, ki je končal s pretepom. Nato je tolminski orožniški stražmojster ukazal tega orožnika odpeljati, ker je prišlo na dan, da je takrat v službi s fanti plesal in prestopa policijske ure ni naznanil.

Borjana 3. marca 1902.

Jan Sedej.

Črtali so mu pa te besede:

„Ni res, da je ljudi sram, da je Sedej na Cerkijanskem doma“; res je, da me vsi Cerkijani, rojaki moji, ljubijo in spoštujejo in da so ponosni naše hiše.“

Priobčujemo tudi te besede, da bo videl g. Sedej, da mu nečemo delati nikake krivice v „popravkovanju“! Priobčujemo črtani odstavek pa tudi zategadel, da vidijo čitatelji, kaj vse hočejo popraviti nunci. Naš dopis s Cerkijanskega govori jasno, da Sedeju na Cerkijanskem izrekajo zaničevanje radi ovadbe onega orožnika, ali vsejedno si upa on, v Borjani, popravljati, kakor da bi ne bilo res, kar piše dopisnik s Cerkijanskega. To je naravnost smešno, kaže pa, da se prijemlje popravkujočih nunccev nasvet tistega ljubljanskega dohtarja svetega pisma, ki je rekel, da se s popravkom prisili lahko napredne liste, da „popravljajo“ tudi resnico z lažjo. Kar popravek je treba sestaviti pravilno, se sklicati na § 19., četudi je vsebina lažniva —

pa je opran pred svetom! Motijo se gospodje — kajti s popravki se le še bolj mažejo.

Mi svetujemo gosp. vikarju Sedeju, naj rajši premisluje, da, milo rečeno, ni lepo ravnal, ker je ovadil orožnika, in mesto da piše popravke, s katerimi nič ne popravi, naj rajši lepo doma sedi pa srka rujno vince. Bo bolj pametno! Tako pa se prav po nepotrebi razpostavlja javnosti v zabavo. Njegov „popravek“ smatramo kot potrdilo za ono, kar je bilo v „Soci“ pisano.

Cerkljanska posojilnica je dandanašnji klerikalen zavod, in kako je vprežena v klerikalno politiko, se je pokazalo pri has prošlih volitvah volilnih mož. Njen upliv, grožnje njenih agitatorjev, da bo moral kmet vrniti posojilo nemudoma, ako ne voli s klerikalno stranko, to je primoglo klerikalni stranki do zmage. Sicer je ta zmaga jako piskava, ker so imeli klerikalci le 5 glasov večine, ali poročila, ki nam prihajajo s Cerkljanskega, se strinjajo v tem, da je bil pritisk s posojilnico nečuten, in da le njenim agitatorjem je pripisati klerikalno zmago. V poročilih se nam pripoveduje, kako n. pr. je prišel odposlanec posojilnice h kmetu, ki je hotel voliti za narodno-napredno stranko, ali mu je zažugal, da ako ga ne uboga, mora takoj povrniti dolg. Kmeta je začelo skrbeti, in dasi je bil se par minut poprej trden za napredno stranko, so vendar tega in onega take grožnje premotile, da je volil s klerikalci...

Pri teh volitvah v Cerknem se je zopet pokazalo enkrat, da vsega onega, kar je v klerikalnih rokah, se drži nemorala, in skrajno nemoralno je bilo postopanje cerkljanske posojilnice pri omenjenih volitvah. Posojilnica, ki bi morala stati nad strankami, se je zagnala v volilni boj, in je bila glavno orožje v klerikalnih rokah, s katerim so si priborili zmago. Kaj zato stoji v Cerknem posojilnica, kaj v tako svrhu je postavljena, kaj to je tisti blagor, o katerem pridigujejo nunci, da ga dajejo posojilnice v klerikalnih rokah? Tu vidite jasno, v kako svrhu so zasnovane farovške posojilnice po deželi. Tu se je pokazalo na eklatanten način, da hočejo klerikalci s svojimi posojilnicami le strahovati ljudi ter jih komandirati pri volitvah, kako morajo voliti. Klerikalna stranka izrablja take posojilnice le v svoje svrhe politične naravi.

Cerkljanska posojilnica je pokazala pri teh volitvah, kakšen ne sme biti denaren zavod. Posledice tega bodo gospodje v Cerknem že čutili.

V zadnjem času se je komaj izkobilacala ta posojilnica iz neredov, v katere je bila zasla, in iz katerih so jo sedaj komaj nekoliko rešili razni revizorji iz Ljubljane — pa se že razkoračuje in oblastno nastopa pri volitvah, kakor tudi postopa nasproti strankam naravnost surovo. Tako so hodili udje prasat bilanco za preteklo leto, ali zaman, niso je dobili. Gospodje so se sklicevali na bilanco v „Gorici“, na katero ne damo nič, češ da je že tam priobčena, in nekemu so menda izročili kot bilanco „Gorico“! Škandal! Toda ako nočejo z lepa, bodo pa prisiljeni po združnem zakonu dati jo, kdor jo zahteva. Ni treba misliti, da tistih par klerikalcev, s Cahejem na čelu, bo se dalje vodilo za nos pošeno cerkljansko ljudstvo, marveč izvestnim možem se že se pokaže, do katere meje gre njihova ošabnost in predrznost. — Mi apelujemo ponovno na zavedne in napredne Cerkljane, da stopajo dalje po poti, katero so nastopili, da se čim preje strmoglavni sleparska klerikalna vlada v Cerknem. Potem pa se pošeno obračuna s posojilnico in njenim „političnim prometom“ ter z raznimi klerikalnimi mogočci. Le pripravite se!

V Sedlu, kjer je zmagal zadnjič vikar Simon Gregorič ml. s „pinkulitom“, je pa ob teh volitvah grdo propadel. Šime je dobil le 3 glasove iz Stanovišč. Podbelci, Seljani in drugi so se pa imenitno držali. Slava jim! — Kaj pa Breginjci?

Novica za biljardiste. — Karambolisti bodo imeli drevo ob 8½ v kavarni Corso priliko, občudovati slovečega ogerškega championa, mojstra v karambolu, Ivana Trebar-ja, ki je prišel na svoji tourneji tudi v Gorico in bo igral z najboljšim tukajšnjim biljardistom.

Iz laškega tabora. — Čujejo se glasovi, da misli kandidovati v Furlaniji v kmečkih občinah dr. Faidutti, semeniski profesor, proti liberalnemu kandidatu. Agitacija zanj je baje že razširjena. — Vršila pa se je na tihem.

Laški dež. poslanec Michieli se baje odpora mandatu.

Uraevanje Soče v spodnjem toku. — V državnem zboru je sekcijski načelnik dr. vit. Roza kot zastopnik vlade odgovarjal pri točki o cestnih in vodnih stavbah na razne pritožbe in želje. Omenjal je tudi, da vlada priznava potrebo radikalnega zboljšanja naših razmer glede voda, ter da je ministerstvo za notranje posle že odredilo izdelovanje načrta za sistematično uravnavanje Soče, in kakor je sporočil tržaski namestnik ob svojem zadnjem bivanju na Dunaju, je delni načrt za spodnji tok Soče do Gorice že izdelan.

Konji so se splašili. — Pišejo nam: V četrtek se je peljal skozi Vrtojbo dr. Bader z dvema konjema. Nesreča je hotela, da se konja splašita in v divjem teku zadeneta ob kamnato mizo pri gosp. Maražu, od tam pa zopet divjata naprej in trčeta z glavo v neko okno, kjer tudi vse razbijeta. Nesreče ni bilo nikake razen te, da so se kočija in konji poškodovali. Dr. Bader se je pa moral pripeljati v Gorico s kočijo g. Maraža. Ljudje pa so se jako čudili ravnodušnosti g. doktorja, kako je mogel lepo sedeti v kočiji, ko mu je vendar pretela velika nevarnost!

Z voza padli sta v četrtek v ulici Vetturini 64 letna Marija Nemec in 23 letna Marija Stokel, obe iz Vrtojbe. Konj se je bil namreč splašil, ker ga je voznik preveč otropal. Nemčeva si je zlomila levo roko ter poškodovala po glavi. Prenesli so jo v bolnišnico. Stoklova pa si je zlomila desno roko ter so jo prepeljali domu. Na lice mesta je prihitel takoj dr. Bader.

Nemčevi se obrača na boljše, in ako ne nastanejo posebne komplikacije, okreva v kratkem času.

Poštno-prejemnih knjig ni več. — Vsakega ljubitelja reda, bodisi trgovca ali zasebnika, kateri se bavi s poštnimi posiljatkami je neprijetno dirnilo, ko so se odpravile dosedanje poštnje knjige ter uvedli oddajni listki. Današnje razpošiljanje poštnih zavojev, denarnih pisem ter priporočenih posiljatev provzroča večjim razpošiljalcem mnogo dela ter je vsakemu neljubo, da se posamezni zavoji, denarna pisma ter priporočene posiljatve potrjujejo samo na enem poštno-prejemnem listku. Vsakdo, ki je bil navajen prejšnjega reda, mora priznati, da se današnji poštno-prejemni listek težko najde v slučaju potrebe; istega se kam založi, ker je neznamen papirček, kar provzroča nepotrebnega dela. Tvrdba L. V. Ender, zavod za umetnosti v Novem Jičnu na Moravskem, je založila nabiralno knjigo za poštno-prejemne listke. Poleg navadnih rubrik za ime in kraj, kamor je posiljatev namenjena, je tudi prostor, da se nalepi poštno-prejemni listek. Knjiga obsega 100 listkov ter stane trdo vezana K 1.50. To poštno knjigo se dobi pri tvrdki L. V. Ender, zavod za umetnosti Hosch & Schleif v Novem Jičnu. Razpošilja se kamorkoli za kron 1.80. Od 5 iztisov dalje se pošilja franko. Pri 10 izt. se dobi 1 izt. zastonj. Knjiga ima pridržane pravice.

Javna pritožba. — Ker vsi dobrohotni privatni večkratni opomini ne izdajo nič, smo primorani tu javno se pritožiti na slavno c. kr. poštno in brzojavno ravnanstvo v Trstu. Pritožba slove: Tukajšnji c. kr. glavni poštni urad pošilja pisma in časnike, pisma pogostoma nujne in važne vsebine, kljub jasno pisanim naslovom: Uredništvu „Soče“ v Gorici — na pošto v Bolec, kakor da bi bile te posiljatve namenjene za kraj Sočo. Vsled tega naraščajo nam sitnosti s strankami in preti pri naročilih, ker se ne morejo izvršiti točno, izguba; ka, i pisma, katera bi morala biti v naših rokah drugi dan po odpošiljavi, prihajajo k nam šele čez tri, štiri dni. Slavno poštno ravnanstvo naj le popraša pri poštne uradu v Gorici, kolikokrat smo že opominjali dobrohotno, kakoč poštne pečate, kod da so romala pisma, ali kakor se vidi brezvspešno, in naj popraša tudi c. kr. poštni urad v Bolcu, ki vrača take posiljatve. Zahtevamo nujno reda.

Droblž. — Izginil je vojak Anton Schober od tuk. 47 pešpolka. — Ko je stopil 21-letni Kristijan Cigoj iz Gojač te dni iz gostilne, ga je nekdo, katerega ne pozna, udaril ter mu poškodoval oko in uho, da je moral v tukajšnjo bolnišnico. — Marija Repič iz Sturij je poslala svojega sina vložiti v hranilnico v Gorici 90 K. Šel je in prinesel materi knjižico, v kateri je zapisano, da je vloženo 90 K. Potem je šel v Italijo. Iz Torino pa jej je pisal, naj mu pošlje 38 lir,

da je v bolnišnici. Mati je šla po denar, ali v hranilnici so jej povedali, da ni nič naloženega ter da je vpis 90 K ponarejen. Sivar je naznanjena policiji. — 42-letnega peka Jos. Bizjaka so zaprli, ker je mučil svoje starše ter jim grozil. — V Krminu so aretirali te dni zvečer 7 oseb na neko ovadbo, češ, da so anarhisti. Laški listi pravijo, da so aretovanci ljudje, ki se niso nikdar pečali z anarhizmom. — 17-letni pek Fr. Milanič iz Sežane je bil obsojen v Trstu na 8 mesecev ječe. Dne 15. febr. ga je aretirali v ulici Sv. Nikolaja pol. nadzornik, ko je držal dežnik v zraku, češ, da se je deležil groženj množice, ki je malo poprej grozila vojakom z dežniki.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — (Dalje.) Zbornica je vsprejela proračun domobranskega ministerstva. Tekom razprave se je domobranski minister, grof Welsersheimb, izjavil proti uvedanju dvoletne prezenčne službe, ker bi vsled tega morale odpasti vse druge olajšave v prezenčni službi in bi povzročalo več stroškov. Bolje da bi bilo, ako bi se več novincev pozvalo pod orožje, tako, da bi se marsikomu moglo službovanje po potrebi skrajšati. O zmanjšanju stalne vojske pa da ni niti misliti v očigled ogromnemu razvoju vojaških sil v drugih državah. Minister je oporekal trditvi, da vojaški sistem ovira trgovino ter je menil, da so temu krivi notranji boji med narodi. Minister je trdil, da armada ne daje nobeni stranki in nobeni narodnosti povoda, da bi se jo moralo sovražiti. Zavrčal je potem, kakor neutemeljene, razne napade na vojaštvo in orožništvo ter je dejal, da našo vojsko bolj cenijo v inozemstvu, nego pa doma. Zbornica je prešla na to k razpravi o proračunu naučnega ministerstva.

Mej dosilni spisi 14. t. m., je interpelacija posl. Schlegel-a, s katero uprašuje vlado, da-li misli kaj ukreniti v preprečenje nesreč z avtomobili; potem interpelacija posl. Derschatta do naučnega ministra, da-li je isti pri volji odpraviti velikonočne eksercicije na srednjih šolah. — Körber je odgovoril na to, da glede velikonočnih eksercicij se ne gre za naredbo novejšega datuma ter da se v ostalem ne vrši nikako vsiljevanje dijakom v tem pogledu! (Nò, pri dijakih ni govora o vsiljevanju, ampak o ukazu in pokorščini! Op. ur.)

Vesti s Kranjskega. — Na Vrhniki je bil soglasno izvoljen županom g. Gabrijel Jelovšek, dosedanjí zaslužni župan. — V Idriji začno prihodnji mesec graditi novo poslopje za realko. Poslopje bo enonadstropno; gotovo bo do zime. — V Ljubljani snujejo uradnisko stavbeno društvo. — Na Studencu pri Ljubljani se je obesil 65-letni Šmajdek, ki je bil tam 13 let v blaznici, ali so ga hoteli, ker je bil miren, sedaj poslati domu. — V Trnovem pri Ilirski Bistrici se je v nedeljo na pokopališču podrl zid, ko so nekoga pokopavali. Dekan je skočil na krsto v grob, da se je ognil nesreči. — O Finžgarjevi narodni igri „Divji lovec“ smo čitali prav laskave ocene v ljubljanskih listih. Igri je zagotovljen obstanek na slov. odru. —

Kaj pa Buri in Angleži. — Poročajo, da je za lord Methuena v burskem taborišču preskrbljeno za najskrbnejšo postrežbo. — Položaj lord Methuena je tak, da bi mu bilo treba odrezati nogo. Ker v taboru Delareyevem ni nobenega zdravnika, bati se je, da Methuen umre. — Dewet da Methuena ustreliti, ako Angleži Kruitzingerju kaj zalega store. Nekateri vesti trdijo, da so Buri pripravljeni, Methuena zamenjati za Kruitzingerja. — V Bruslju se trdovratno vzdržuje vest, da je burski general Camp popolno porazil angleške čete pod vodstvom generala Greenfelda, s katerim se je nameraval združiti general Methuen. Greenfeldov oddelek je brojil nad 1300 mož. — Najnovejši uradni izkaz o izgubah pri zadnjem porazu se glasi: 63 mrtvih, 119 ranjenih, 201 vojak se pogreša. Vedno bolj pa prihajajo v javnost vesti, da se pogreša okoli 1000 angleških vojakov. Ako lord Methuen ostane pri življenju, pride pred vojno sodišče. — V parlamentarnih krogih angleških povzroča Methuenov poraz pri Tweeboschu nepopisno senzacijo. Vse je radovedno, kaj se je zgodilo s 520 možmi, o katerih molči Kitchenerevo poročilo. Splošno se sodi, da so bile angleške izgube mnogo večje. V vojaških krogih smatrajo ta poraz za najhujšega, odkar so

bili Angleži poraženi pri Colensu. — Po uradnem izkazu so imeli Angleži v sedanji 28 mesecev trajajoči vojski ubitih 995 častnikov in 19.500 mož, invalidov pa 2832 častnikov in 65.869 mož. Buri so oprostili 372 častnikov in 8819 mož. — Buri so baje izpustili Methuena. —

Občinske volitve v Voloskem-Opatiji. V tretjem in drugem razredu je zmagala hrvatska stranka sijajno. V tretjem razredu je bilo oddanih nad 300 glasov, vsi za hrvatske kandidate. — „Narodni list“ v Opatiji je bil priobčil pozive na volilce v hrvatskem, slovenskem, češkem in nemškem jeviku.

Narodno gospodarstvo.

Sadjarjevi na Tolminskem! — Iz drevesnice „Sadjarskega društva“ v Tolminu ste dobili in nasadili na svoja zemljišča že čez 16.000 zlahtnih dreves ter precepili in požlahtnili že mnogo malovrednih in slabih dreves. Podpisani društveni tajnik Vas zopet opozarja na zlahtne cepiče zlate zimске parmene, ananas in slov. srček. Te vrste jabolk so srednje debelosti, izvrstnega okusa in trajajoče. Imajo torej vse pogoje za kupčijo in dobre dohodke. Kolikor me skušnja uči, so tudi primerne za lego in naše podnebje. Cepiče dobi vsakdo brezplačno. Mnogo ste že omenjenih vrst jablan nasadili in slabe precepili. A gotovo imate še primerne prostora za nasade in koje jablano slabe vrste za precepljenje. Sadite in požlahtnajte! Porabite lepo priliko, ki se Vam ponuja. Saj bode le Vam in Vašim dragim potomcem, brez posebnega truda, v korist, veselje in v ponos. Pokazimo sosedom, da imamo voljo tudi mi napredovati. Ako bodemo delavni in napredovali v sadjarstvu, in drugih kmetijskih strokah sploh, zamoremo pričakovati boljše časev, lepše prihodnosti. Sosebno, ker dobimo v kratkem železnico.

Na veselo avidanje v nedeljo!

And. Vrtovec.

Književnost.

Словенско-русский словарь.

Словенско-русский словарь.

Slovensko-ruski slovar.

Slovnica slovenskega jezika.

Составил М. Хостникъ.

Sestavil M. Hostnik.

1901 Горница — Gorica 1901.

Типография А. Габриэла.

Tiskarna A. Gabrščeka.

Str. 390 + 280. — Cena K 5.50 s poštnino vred.

To je novo znamenito delo, dokončano že maja 1901., pa ga objavljamo za razprodajo na Slovenskem šele zdaj; čakali smo navodil iz Rusije, kamor smo že lani odposlali 1850 iztisov, — bila so tudi odpisana, pa... so se zgubila. In tako se je zakasnila razprodaja na Slovenskem za celih 9 mesecev. Imamo pa na razpolago le 150 iztisov. Kdor hoče torej gotovo dobiti to lepo in obširno knjigo za bagatelno ceno, po kakoršni se ne prodajajo slovarji nobenega jezika, naj se pozuri. Pošiljamo jo samo proti plačilu ali po povzetju. Najbolje in najceneje je, poslužiti se za naročevanje — poštna nakaznica, po kateri se pošlje K 5.50.

To slovensko slovnico je odlikovala in nagradila petrograjska akademija znanostij v seji 29. dec. 1900. z nagrado grofa Leva Tolstega 400 rubljev.

V uradnem listu „Narodna Prosveta“ št. 1. za januar 1902. pa je objavljena ministerska naredba, ki priporoča: naj si knjižnice vsijh razredov vseh srednjih šol, podrejenih Ministerstvu Narodne Prosvete, nabavijo „Slovensko ruski slovar“ in „Slovnico slov. jezika“, katera je sestavil državni svetnik M. Hostnik.

Ta novica gotovo razveseli vse Slovence, ker kaže, da je začela kazati tudi mogočna Rusija več pažnje našemu jeziku in narodu, ki je najzapadnejša veja na ogromnem slovanskem debelu.

Prvi del „Rusko-slovenski slovar“ in „Slovnica ruskega jezika“ je tudi se na prodaj. Cena s poštnino vred K 3.20.

Vsak član kateregakoli „Ruskega kružka“ bi moral imeti te dve knjigi.

Pri tej priliki naznanjamo, da se snuje tudi v Gorici „Ruski kružok“ na vsodbu slovanske domorodkinje gospe Terezine dr. Jenkove v Ljubljani. Na čelu tega gibanja v Gorici bodo stale naše rodoljubne dame.

